
Почиње примена Амандмана из Кигалија

Kigali Amendment implementation begins

- Амандман из Кигалија на Монреалски протокол ће током наредних 30 година смањити пројектовану производњу и потрошњу хидрофлуороугљеника (HFC) за више од 80 проценашта.
- Ако буде добио пуну подршку, његовом применом је могуће избећи до 0,4 °C глобалног загревања до краја овог века.
- 65 земаља је већ ратификовало амандман, а у очекује се да то учине и друге земље.

Најроби, 3. јануар 2019. – Свет је ступањем на снагу Амандмана из Кигалија на Монреалски протокол у вези са супстанцама које оштећују озонски омотач, од 1. јануара 2019. године направио значајан корак на путу драстичног смањења производње и потрошње гасова са ефектом стаклене баште познатих као хидрофлуороугљеници (HFC) и ограничења глобалног загревања.

Уколико добије пуну подршку влада, приватног сектора и грађана, тим Амандманом ће се у овом веку избећи до 0.4 °C глобалног загревања уз истовремену заштиту озонског омотача. Амандман ће у значајној мери допринети циљевима Париског споразума.

Флуороугљоводоници (HFC) су органска једињења која се често користе као расхладна средства у клима-уређајима и другим уређајима као алтернативе за супстанце које оштећују озонски омотач а које су стављене под контролу Монреалским протоколом. Према сами флуороугљоводоници не оштећују озонски омотач, они су гасови са веома великим ефектом стаклене баште и потенцијалом за глобално загревање који може бити вишеструко већи од потенцијала угљен-диоксида.

Стране потписнице Амандмана донеле су практичне мере за његову примену, које обухватају споразуме о технологијама за уништавање хидрофлуороугљеника и нове захтеве и алате за достављање извештаја и података. Амандман ступа на снагу са одредбама о изградњи капацитета за земље у развоју, јачање институција и израду националних стратегија за смањење употребе HFC– и њихову замену алтернативним

Nairobi, 03 January 2019 – The world has taken an important step on the road to drastically reduce the production and consumption of powerful greenhouse gasses known as hydrofluorocarbons (HFCs) and limit global warming, with the Kigali Amendment to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer coming into force on 1st January 2019.

If fully supported by governments, the private sector and citizens, the Kigali Amendment will avoid up to 0.4°C of global warming this century while continuing to protect the ozone layer. The amendment will substantively contribute to the goals of the Paris Agreement.

HFCs are organic compounds frequently used as refrigerants in air conditioners and other devices as alternatives to ozone-depleting substances controlled under the Montreal Protocol. While HFCs themselves do not deplete the ozone layer, they are extremely potent greenhouse gases with global warming potentials that can be many times higher than carbon dioxide.

The parties to the amendment have put in place practical arrangements for its implementation, including agreements on technologies for the destruction of HFCs and new data reporting requirements and tools.

The amendment comes with provisions for capacity-building for developing countries, institutional strengthening and the development of national strategies to reduce HFCs and replace them with alternatives. Phasing down HFCs under the Kigali Amendment may also open a window to

супстанцама. Постепено избацивање HFC-а из употребе у складу са Амандманом може и да отвори могућност за измене пројеката расхладне опреме ради добијања енергетски ефикаснијих уређаја, који ће још више допринети постављеним циљевима у области заштите климе.

Реализација нових циљева утврђених Амандманом одвијаће се у три фазе, с тим да ће једна група развијених земаља започети са постепеним избацивањем HFC-а из употребе већ у 2019. години. Земље у развоју ће их следити замрзавањем нивоа потрошње HFC-а до 2024. године, док ће неколико земаља то продужити до 2028. године.

Са 70 земаља које су га до сада ратификовале, Амандман из Кигалија се ослања на историјско наслеђе Монреалског протокола из 1987. године. Тај Протокол са својим ранијим амандманима, који захтевају постепени престанак производње и потрошње супстанци које изазивају оштећење озонског омотача, ратификовало је 197 потписника.

Широка подршка Монреалском протоколу и његова примена довели су до избацивања из употребе више од 99% од скоро 100 хемијских супстанци које оштећују озонски омотач и значајно допринели ублажавању климатских промена.

Докази приказани у најновијој студији Scientific Assessment of Ozone Depletion, показују да се озонски омотач у деловима стратосфере обнавља по стопи од 1–3% у свакој декади од 2000. године. Тим пројектованим стопама обнављања, озон у Северној хемисфери и на средњим географским ширинама би требало да се укупно обнови до 2030-тих, што ће уследити и у Јужној хемисфери до 2050-тих и у поларним подручјима до 2060.

Напомене уредницима

О Секретаријату УН за животну средину – заштита озонског омотача

Секретаријат УН за животну средину – заштиту озонског омотача је Секретаријат за Бечку конвенцију за заштиту озонског омотача и Монреалски протокол о супстанцама које оштећују озонски омотач. Секретаријат олакшава рад и подржава потписнице Бечке конвенције и Монреалског протокола и друге заинтересоване стране у реализацији корака за заштиту и обнављање озонског омотача и допринесу ублажавању последица климатских промена.

О Програму УН за заштиту животне средине

Програм УН за заштиту животне средине је водећи светски глас о животној средини. Он остварује вођство и подстиче партнерство у бризи о животној средини путем инспирисања, информисања и оспособљавања нација и народа да побољшају ниво квалитета живота без угрожавања квалитета живота будућих генерација. UN Environment – Програм УН за заштиту животне средине ради са владама, приватним сектором, грађанским друштвом и другим телима Уједињених нација и међународним организацијама широм света.

Извор: <https://ozone.unep.org/node/101549>

redesign cooling equipment that is more energy efficient, further increasing the climate gains.

Implementation of new targets set out in the amendment will be done in three phases, with a group of developed countries starting HFCs phase-down from 2019. Developing countries will follow with a freeze of HFCs consumption levels in 2024 and with a few countries freezing consumption in 2028.

Ratified by 70 countries so far, the Kigali Amendment builds on the historic legacy of the Montreal Protocol agreed in 1987. The Protocol and its previous amendments, which require the phasing out of the production and consumption of substances that cause ozone depletion, have been universally ratified by 197 parties.

The broad support for and implementation of the Montreal Protocol has led to the phase-out of more than 99 per cent of nearly 100 ozone-depleting chemicals and significantly contributed to climate change mitigation.

Evidence presented in the latest Scientific Assessment of Ozone Depletion shows that the ozone layer in parts of the stratosphere has recovered at a rate of 1-3% per decade since 2000.

At projected rates, Northern Hemisphere and mid-latitude ozone is scheduled to heal completely by the 2030s followed by the Southern Hemisphere in the 2050s and polar regions by 2060.

Notes to Editors

About the UN Environment Ozone Secretariat

The UN Environment Ozone Secretariat is the Secretariat for the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer and the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer.

The Secretariat facilitates and supports the parties to the Vienna Convention and the Montreal Protocol and other stakeholders in implementing actions to protect and heal the ozone layer and contribute to climate change mitigation.

About UN Environment

UN Environment is the leading global voice on the environment. It provides leadership and encourages partnership in caring for the environment by inspiring, informing, and enabling nations and peoples to improve their quality of life without compromising that of future generations. UN Environment works with governments, the private sector, civil society and with other UN entities and international organizations across the world.

Source: <https://ozone.unep.org/node/101549>

Контакти

Република Србија, Министарство заштите животне средине

Бојана Радески, руководилац Групе за заштиту озонског омотача
E-mail: Bojana.Radeski@ekologija.gov.rs

UN Environment, Paris

Halvart Koeppen, координатор ЕСА мреже
E-mail: halvart.koppen@unenvironment.org

Contacts

Ministry of Environmental Protection of Serbia

Ms. Bojana Radeski, Head of Group for Ozone Layer Protection
Email: Bojana.Radeski@ekologija.gov.rs

UN Environment, Paris

Mr. Halvart Koeppen, Coordinator of ECA Network
Email: halvart.koppen@unenvironment.org